سکوت طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری درباره یک مناقشه ۴۰ ساله؛

پای زنان همچنان به پاستور نخواهد رسید

محبوبه ولی

اعظم طالقانی، فرزند سید محمود طالقانی اولین زنی است که خود را نامزد ریاست جمهوری در ایران کرد؛ آن هم نه یک بار، بلکه سه بار. آخرین بار در انتخابات سال ۹۶ در حالی که با «واکر» به سختی راه می‌رفت، برای ثبت نام حاضر شده بود؛ البته با علم به اینکه این بار هم مانند دو دفعه قبلی رد صلاحیت خواهد شد.

خودش گفته بود «آمده‌ام تا تکلیف رجل سیاسی را مشخص کنم.» طالقانی معتقد بود که آنچه به عنوان رجال در اصل ۱۵ قانون اساسی آمده، معادل جنس مرد نیست. یک بار در گفتگویی توضیح داده بود: «خودم شنیدم از مرحوم بهشتی پرسیدند منظور از رجال چیست، گفتند منظور شخصیت و نخبگان سیاسی است. تا الان این جمله در حافظه من حفظ شده. برای اثبات اینکه قرآن هم نظرش این نیست در قرآن هم تحقیق کردم.»

او تابستان پارسال در حالی که تلاشش برای تعیین تکلیف رجل سیاسی به جایی نرسیده بود، درگذشت.

امیدواهی

حالا اما طرح تازه مجلس برای اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری، فرصتی تازه برای تعیین تکلیف این ابهام و باز کردن راه برای ورود زنان به عرصه ریاست جمهوری است. زمانی که موضوع اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری مطرح شد، بسیاری این امید را پیدا کردند که بدین ترتیب شاید بالاخره مناقشه ۴۰ ساله بر سر کاندیداتوری زنان نیز پایان یابد؛ اما آنچه از شواهد و قرائن و اظهارات صریح نمایندگان و شورای نگهبان برمی‌آید، حاکی از این است که طراحان این طرح نه تنها وارد این مقوله نشده‌اند، بلکه اساسا توجهی نیز به آن نداشته‌اند.

در طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری به موارد متعددی از سن و تحصیلات کاندیداها پرداخته شده و حتی رجل سیاسی نیز تعریف شده است. مطابق این تعریف رجل سیاسی «کسی است که از شأنیت و جایگاه اجتماعی برخوردار بوده و از مدیران ارشد لشکری، کشوری یا نمایندگان مجلس باشد.»

طراحان طرح توضیح داده‌اند که «روسای جمهور سابق، وزرا، معاونین آنها، شخصی که حداقل دو دوره نمایندگی مجلس را تجربه کرده باشد، فرماندهان کل سابق و کنونی نیروهای مسلح و افرادی که از طرف احزاب سیاسی معرفی شده باشند، در زمره رجال سیاسی محسوب می‌شوند. همچنین دبیران کل احزاب به شرطی که دارای سابقه اجرایی در سطح بالا باشند.»

به‌رغم این اشارات مبسوط، درباره زن بودن یا نبودن رجل سیاسی سکوت شده است. این سکوت مورد اعتراض شماری از فعالان سیاسی قرار گرفت. حتی جلیل رحیمی جهان‌آبادی که خود عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس است، هفته گذشته در نطق میان دستور جلسه علنی مجلس به این موضوع اشاره کرد و با بیان اینکه زنان در امور فکری از مردان ضعیف‌تر نیستند، با انتقاد از روند اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری گفت: «در این اصلاح ۵۰ درصد شهروندان یعنی زنان نادیده گرفته شده‌اند.»

شاید وقتی دیگر

این دست اعتراضات منجر به پیگیری بیشتر موضوع از افراد موثر در مجلس و شورای نگهبان شد. توضیحات عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان در این خصوص حاکی از این بود که باب ورود به انتخابات ریاست جمهوری همچنان به روی زنان بسته خواهد ماند.

او طی گفتگویی در این باره توضیح داد: «قوانین بخشی از این مساله است اما از نظر من، بخش عمده‌ای از آن بحث فرهنگی است. می‌توانیم همین سوال را به این صورت مطرح کنیم که چرا در آمریکا بعد از سیصد سال هنوز رئیس جمهور زن نداریم. آیا بحث تفاوت بین زن و مرد بوده است؟ به نظر می‌رسد بیشتر این موضوع فرهنگی است. بگذارید مثال دیگری از داخل کشور خودمان بزنم.»

> **علی حدادی، سخنگوی کمیسیون شوراها و امور داخلی درباره موضع این کمیسیون پیرامون کاندیداتوری زنان در انتخابات ریاست جمهوری گفت: ما این بحث را اساسا متوجه شورای نگهبان می‌دانیم و قصدی برای ورود به این مباحث نداریم**

کدخدایی به انتخابات مجلس شورای اسلامی در اسفند پارسال اشاره کرد و ادامه داد: «در همین انتخابات اخیر، تعداد خانم‌هایی که برای نمایندگی مجلس ثبت‌نام کردند و تأیید صلاحیت شدند بسیار زیاد بود. از بین آنها ۱۶، ۱۷ نفر انتخاب شدند. یعنی خانم‌ها هم به خودشان رای نمی‌دهند، اینجا که دیگر شورای نگهبان مقصر نیست.»

درنهایت سخنگوی شورای نگهبان بحث حضور زنان در انتخابات ریاست جمهوری را به آینده حواله داد و گفت: «دقیقاً مسئله ممنوعیت‌های قانونی نیست و پای مسائل فرهنگی در میان است. شاید در دوره‌ای ریاست جمهوری خانم‌ها هم اتفاق بیافتد؛ کما اینکه در هیچ دوره‌ای وزیر زن نداشتیم اما در دولت آقای احمدی‌نژاد یک وزیر زن هم منصوب شد. بنابراین، منع قانونی وجود ندارد و شاید در دوره‌های آتی رئیس جمهور زن هم داشته باشیم.»

مجلس در این مورد دخالت نمی‌کند

به‌رغم این توضیحات این پرسش همچنان به وقت خود باقی است که چرا نهادهای قانونگذار و ناظر بر انتخابات، فضا را برای حضور زنان باز نمی‌کنند تا مردم خودشان در این باره تصمیم بگیرند و چرا حال که به گفته سخنگوی شورای نگهبان، مانع فرهنگی بر سر راه ورود زنان به پاستور است، این نهادها در جهت رفع این نقیصه فرهنگی تلاش نمی‌کنند؟

طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری کاملا زیر نظر شورای نگهبان در حال طی مراحل قانونی خود است و در مورد تعیین تکلیف زنان در تعریف رجل سیاسی نیز به نظر می‌رسد مجلس موضوع را کاملا به شورای نگهبان واگذار کرده است.

علی حدادی، سخنگوی کمیسیون شوراها و امور داخلی در مجلس دیروز در گفتگویی با «انتخاب» در این خصوص گفت: «ما قصد ورود به بحث حضور زنان در انتخابات نداریم و این مسئله را بر عهده شورای نگهبان می‌دانیم.»

او تصریح کرد: «اینکه بخواهیم رجل سیاسی را تفسیر یا تعیین کنیم، موضوعی بوده که بر عهده شورای محترم نگهبان است. ما در کمیسیون اعتقاد داریم که حتی مباحث کلان در انتخابات که چندی پیش نیز مقام معظم رهبری اشاراتی به آن داشتند نیز به شورای نگهبان مربوط می‌شود و ما در این مسئله دخالت نمی‌کنیم.»

حدادی حتی وقتی از او پرسیده شد که موضع رسمی کمیسیون در این خصوص چیست نیز پاسخ روشنی نداده و مجددا تکرار کرده است: «ما این بحث را اساسا متوجه شورای نگهبان می‌دانیم و قصدی برای ورود به این مباحث نداریم.»

> **هادی غفاری، روحانی اصلاح‌طلب در گفتگویی، پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی برای تعیین تکلیف کاندیداتوری زنان در انتخابات ریاست جمهوری را مطرح کرد و گفت: البته بنده بیم آن را دارم که عده‌ای با این بهانه که «مردم نمی‌فهمند» تن به برگزاری همه‌پرسی ندهند**

پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی

بدین ترتیب می‌توان گفت که برای رفع تبعیض جنسیتی در این مقوله، همچنان راه درازی در پیش است. هادی غفاری، روحانی اصلاح‌طلب دیروز در گفتگویی با «خبرآنلاین»، پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی در مورد کاندیداتوری زنان در انتخابات ریاست جمهوری را داده است.

او گفته است: «بنده منکر نقش پررنگ بانوان در جامعه نیستم و معتقدم اگر بر اساس قوانین موضوع حضور کاندیدای زن در انتخابات ریاست جمهوری قابل حل نیست، این مسئله را براساس «همه‌پرسی» پیگیری کنیم.»

غفاری در ادامه افزوده است: «بنده بیم آن را دارم که عده‌ای با این بهانه که «مردم نمی‌فهمند» تن به برگزاری همه‌پرسی ندهند.» این روحانی اصلاح‌طلب البته به این موضوع هم اشاره کرده که «تا وقتی اصلاحات ساختاری در کشور رخ ندهد، مشکلات موجود با حضور یک رئیس جمهور خانم، چهره‌های برجسته حوزوی و حتی نظامی قابل حل نیست.» با این حساب باید گفت مادامی که این «اصلاحات ساختاری» صورت نگرفته است، موضوع حضور زنان در مدیریت کلان کشور کان لم یکن خواهد بود.

روی موج کوتاه

در دیدار با رافائل گروسی مطرح شد؛

ابراز نگرانی ایران از فعالیت‌های هسته‌ای غیرشفاف عربستان

محسن بهاروند، معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه کشورمان روز گذشته در حاشیه اجلاس شورای حکام با رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیدار و گفتگو کرد. معاون وزیر خارجه کشورمان در این دیدار، از فعالیت‌های غیرشفاف هسته‌ای عربستان و استنکاف این کشور از پذیرش بازرسان آژانس ابراز نگرانی کرد و همکاری ایران با این سازمان را به دور از تاثیرپذیری طرف‌های ثالث به نفع دو طرف خواند.

رئیس دیوان عالی کشور:

حکم پرونده «روح‌الله زم» صادر شده است

سید احمد مرتضوی مقدم، رئیس دیوان عالی کشور در حاشیه نشست هیأت عمومی از صدور حکم پرونده روح‌الله زم خبر داد و در پاسخ به سوالی درباره حکم اعدام سه نفر از معترضان حوادث آبان ۱۳۹۸ گفت: این پرونده در حال رسیدگی است. وی در واکنش به ارسال نامه‌ای از سوی وکیل این سه متهم به دیوان عالی کشور گفت: هر نامه‌ای که می‌آید به روی پرونده می‌رود. مرتضوی مقدم همچنین در پاسخ به سوالی درباره پرونده بابک زنجانی گفت: این پرونده تمام شده و دست دیوان عالی کشور نیست و در مرحله اجراست.

پومپئو:

مکانیسم ماشه ظرف یک هفته آینده فعال خواهد شد

مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با شبکه «فاکس نیوز» با تکرار اتهام‌زنی به ایران از کشورهای اروپایی خواست تا به واشنگتن در تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران کمک کنند و مدعی شد که ظرف یک هفته آینده با فعال شدن مکانیسم ماشه، تحریم‌های ایران بازمی‌گردد. وی بار دیگر با تأکید بر تلاش واشنگتن برای بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران گفت: «کشورهای اروپایی نیز می‌دانند که (لغو محدودیت‌های تسلیحاتی ایران) ایده بدی است. اطمینان دارم که ایالات متحده ظرف یک هفته موفق خواهد شد و مکانیسم ماشه فعال می‌شود و ایران یکبار دیگر از قاچاق سلاح منع خواهد شد.»

شورا از حد نصاب خارج شد؛

دستگیری ۱۵ عضو شورای شهر ساری به اتهام فساد مالی

به گزارش ایلنا، در ادامه دستگیری‌های پرونده فساد مالی شهرداری و شورای شهر ساری پنجمین عضو از شورای شهر نیز توسط سربازان گمنام امام زمان (عج) دستگیر شد. بدین ترتیب این شورای ۹ نفری از اکثریت افتاد و طبق قانون حق تشکیل جلسه ندارد. تاکنون ۱۰ مدیر و کارمند شهرداری و پنج عضو شورای شهر ساری به اتهام اختلاس، رشوه و تضییع حقوق عمومی بازداشت شده‌اند. رئیس کل دادگستری مازندران اعلام کرد که میزان تخلفات مالی در این پرونده بسیار زیاد است و تحقیقات ادامه دارند.

حاج علی اکبری:

بعد از محرم و بازگشایی مدارس، تعطیلی نماز جمعه توجیه ندارد

حجت‌الاسلام محمدجواد حاج علی اکبری، رئیس شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، در نشست باوزیر بهداشت با بیان اینکه به نظر می‌رسد کمترین ریسک و مخاطره را در نماز جمعه داریم، گفت: نماز جمعه کاملا قابل کنترل است. در حال حاضر بعد از محرم و بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها، توجیهی برای عدم برگزاری نماز جمعه وجود ندارد. در عین حال بی‌انضباطی هم تاکنون وجود نداشته است. مردم هم خودشان بسیار رعایت می‌کنند. شرایط فعلی اقتضا می‌کند که با دستور ستاد ملی کرونا که نماز جمعه را برگزار کنیم.

طرح سه فوریتی مجلس برای مقابله با اقدامات آمریکا و اروپا

حجت‌الاسلام نصرالله پژمانفر، نماینده مردم مشهد و کلات در جلسه علنی دیروز مجلس گفت: آمریکایی‌ها در ۳۰ مرداد درخواست فعال کردن سیستم ماشه را ارائه کردند بنابر تفسیر آمریکایی‌ها تا ۳۰ شهریور ماه شورای امنیت باید قطعنامه‌ای را صادر کند. وی با بیان اینکه اروپایی‌ها بازی منافقانه‌ای انجام می‌دهند و سیاست‌های اعلامی آنها با سیاست‌های اعمالی متناقض است، افزود: در همین راستا طرح سه فوریتی از سوی نمایندگان آماده شده تا با تصویب آن در مجلس با شیطنت اروپایی‌ها و آمریکا مقابله کنیم.

خبر

العرب، نزدیک به عربستان سعودی:

عمان ضمن حفظ ارتباط با ایران، روابطش را با اسرائیل عادی‌سازی می‌کند

منابع دیپلماتیک عربی که اوضاع منطقه خلیج فارس را تحت نظر دارند، بر این عقیده‌اند که استقبال پادشاهی عمان از توافق صلح بین بحرین و اسرائیل، نشان می‌دهد که عمان نیز خود را آماده می‌کند تا پنجمین دولت عربی باشد که وارد خط عادی‌سازی روابط با اسرائیل می‌شود.

العرب، نزدیک به عربستان سعودی نوشت: منابع دیپلماتیک عربی که اوضاع منطقه خلیج فارس را تحت نظر دارند، بر این عقیده‌اند که استقبال پادشاهی عمان از توافق صلح بین بحرین و اسرائیل، نشان می‌دهد که عمان نیز خود را آماده می‌کند تا پنجمین دولت عربی باشد که وارد خط عادی‌سازی روابط با اسرائیل می‌شود.

در ادامه این مطلب آمده است: این منابع تصریح کردند که پادشاهی عمان از تمام پالس‌هایی که می‌تواند آن را پنجمین دولت عربی پس از مصر، اردن، امارات و بحرین کند که وارد عادی‌سازی با اسرائیل می‌شود، برخوردار است.

در همین رابطه، منابع مذکور خاطرنشان می‌کنند که سلطان قابوس بن سعید، نقش خود را در هموارسازی مسیر برای سلطان هیثم بن طارق در راستای عقد قرارداد صلح با اسرائیل، ایفا کرد و این مهم زمانی اتفاق افتاد که سلطان قابوس در سال ۲۰۱۸ به استقبال نتانیاهو رفت.

این سفر، اولین سفر در نوع خود بود که طی آن یک مسئول اسرائیلی در این سطح، به یک دولت عربی حاشیه خلیج فارس می‌رفت. در همین رابطه، یکی از شخصیت‌ها که شرایط در پادشاهی عمان را به خوبی می‌دانست، تصریح کرد که سلطان قابوس با رفتن به استقبال نتانیاهو ثابت کرد که پادشاهی عمان از واکنش‌های ایران بیمی ندارد.

این شخصیت خاطرنشان کرد که ایران پس از سفر نتانیاهو به مسقط، هیچ واکنشی به این موضوع نشان نداد، اما در خصوص توافق صلح بین امارات و بحرین با اسرائیل، عکس العمل‌هایی داشت. همانطور که حزب‌الله نیز در این خصوص مانند ایران عمل کرده و هیچگونه انتقادی از عمان نکرد.

برخی بعید نمی‌دانند که دیپلماسی عمانی به رهبری وزیر خارجه جدید آن، بدر السعیدی، در رابطه مستحکمی که سال‌ها بین عمان و ایران برقرار بوده، گامی به عقب بردارد، به این دلیل که رابطه بین این دو کشور، فواید واضحی برای تهران داشته و کمک زیادی به شکستن انزوای سیاسی آن در منطقه کرده است. در ادامه، ممکن است شاهد وقوع تغییرات بزرگی در روابط منطقه‌ای عمان، از جمله تحکیم روابط با اسرائیل باشیم. بنابراین، مسقط نیازی ندارد تا روابط دائمی خود با اسرائیل را از شکل سرّی، به شکل علنی آن تغییر دهد.

پادشاهی عمان، از تصمیم بحرین و امارات استقبال نمود، اما هیچ اظهار نظر رسمی در مورد موضع خود برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل نکرده است. صرفا تلویزیون رسمی عمان اعلام کرد امیدوار است عادی‌سازی روابط با اسرائیل، به تحقق صلح فلسطین با این رژیم منتهی شود.

به گفته تحلیلگران، رابطه خوب با ایران، یکی از اصول ثابت در سیاست عمان است، همانطور که در زمان شاه، ایران نیروهای نظامی خود را برای سرکوب شورشی که در منطقه ظفار شده بود، به عمان فرستاد.

این رابطه نزدیک حتی پس از پیروزی انقلاب در ایران نیز متوقف نشد و اوج آن را در ایفای نقش عمان در جریان امضای توافق هسته‌ای، در تابستان ۲۰۱۵ دیدیم.

ستاد اربعین:

برگزاری هرگونه پیاده‌روی گروهی به سمت مرزهای غربی ممنوع است

ستاد اربعین در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: برگزاری هرگونه راهپیمایی و پیاده‌روی گروهی و کاروانی تحت هر عنوان به سمت مرزهای غربی ممنوع و برخلاف شیوه‌نامه‌های بهداشتی ستاد ملی کرونا خواهد بود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، در متن اطلاعیه شماره (۱) ستاد مرکزی اربعین آمده است: به اطلاع مردم دین مدار و عاشقان خط سرخ شهادت اباعبدالله الحسین علیه السلام می‌رساند، در سال جاری علیرغم آماده‌سازی تمام زیرساخت‌ها و اتخاذ تمهیدات برای برگزاری یک حماسه باشکوه دیگر در ایام اربعین حسینی (ع) اما به دلیل شیوع بیماری کرونا در عراق و اعلام عدم پذیرش زائرین دیگر کشورها برای انجام مراسم راهپیمائی اربعین و اِعمال سیاست‌های قرنطینه‌ای در آن کشور، همچنین تصمیم ستاد ملی مدیریت مبارزه با بیماری کرونا در کشور مبنی بر اِعمال سیاست‌ها و شیوه نامه‌های پزشکی، بهداشتی ماه محرم که به بهترین شکل از سوی مردم عزادار و فهیم کشور اجرا شد.

این اطلاعیه تاکید کرده است: اعلام می‌شود هرگونه عزیمت زوار به کشور عراق در ایام ماه صفر سال جاری امکان‌پذیر نبوده و مرزهای کشور برای تردد زوار مسدود است.

در ادامه این اطلاعیه آمده است: برگزاری هرگونه راهپیمایی و پیاده‌روی گروهی و کاروانی تحت هر عنوان به سمت مرزهای غربی ممنوع و برخلاف شیوه‌نامه‌های بهداشتی ستاد ملی کرونا خواهد بود.

همچنین در این اطلاعیه اشاره شده است: از عزادارن درخواست می‌شود به شایعات و مطالب طرح شده در فضای مجازی و سایت‌های غیرمعتبر توجه نکرده و صرفاً اطلاعیه‌های صادره از سوی ستاد مرکزی اربعین و ستاد ملی مدیریت مبارزه با کرونا را ملاک عمل قرار دهند.

در آخرین بند این اطلاعیه خاطرنشان شده است: برنامه‌های جایگزین مراسم راهپیمایی اربعین سال جاری با هدف زنده نگه داشتن فضای ارزشی اربعین بعدا اعلام خواهد شد.

گفتنی است ایرج مسجدی، سفیر ایران در عراق طی روزهای گذشته مکرر اعلام کرده که دولت عراق پذیرای زوار خارجی در مراسم اربعین امسال نیست و مراسم اربعین تنها با حضور خود عراقی‌ها برگزار خواهد شد.